

Posudek diplomové práce

Adéla Popelková: *Jazyková analýza duchovní literatury moravských Chorvatů na příkladu rukopisu Jačke, govori i molitve*, Praha 2024, 189 str.

Jako vedoucímu mi byla předložena uvedená diplomová práce, která se zabývá jazykem moravských Chorvatů ve druhé polovině 19. století, respektive jazykovou analýzou rukopisu z roku 1876, tedy psanou či literární podobou tohoto jazyka. Samotný text práce má 123 stran, ale její nedílnou součástí je příloha o 66 stranách obsahující vlastní transkript rukopisu, kterým autorka podstatně reviduje a upřesňuje dřívější transkript, který vydal Alojz Jembrih v roce 2017, ale bohužel s řadou překlepů a bez zohlednění interferencí mezi moravskou chorvatštinou a okolními českými dialekty, jež na rozdíl od autorky diplomové práce v některých případech nepostřehl. Již to naznačuje, že tato diplomová práce má mezinárodní přesah a aktivně se zapojuje do aktuálního vědeckého výzkumu v dané problematice.

Práce je rozdělena do sedmi kapitol, z nichž první tři podávají obecný přehled o příchodu Chorvatů na Moravu, jejich jazyce a nářečním základu, aspektech vývoje a užívání tohoto jazyka v praxi, jakož i o dosavadním bádání a reflexi moravské chorvatštiny v české a chorvatské odborné literatuře.

Ve čtvrté kapitole nás autorka seznamuje se zkoumaným rukopisem v širším kontextu, s okolnostmi jeho vzniku, předpokládanými inspiračními zdroji a jazykovými vlivy, které se mohly v rukopisu projevit.

Pátá a šestá kapitola se zabývá metodologií a vlastní analýzou rukopisu, respektive jednotlivých textů, které rukopis obsahuje. Srovnává je s předpokládanými předlohami či nápadně podobnými motivy v jiných dobových textech chorvatských i českých. Nabízí vysvětlení různých významových posunů, které mohly být ovlivněny mimo jiné i interferencí s češtinou a případnými nechtěnými kalky či mezijazykovou homonymií některých slov.

V sedmé kapitole pak systematicky shrnuje jazykové rysy zkoumaného rukopisu v jednotlivých rovinách – fonologické, morfologické, lexikální a syntaktické, pozornost věnuje i ortografii.

Práce je zpracována pečlivě a přehledně. Autorka prokázala obeznámenost a schopnost práce s odbornou literaturou, jakož i znalost materiálu, který v praktické části práce analyzovala. Její osobní zaujetí tématem, které je z práce patrné, jde ruku v ruce s její

odbornou erudicí. Velkou výhodou je kombinace její znalosti chorvatských dialektů a bohemistického vzdělání zahrnujícího vývoj českého jazyka a českých dialektů. Prokazuje to výhodu a oprávněnost hlubšího kontrastivního a komparativního studia několika slovanských filologií, bez něž interpretace podobných děl, jako je analyzovaný rukopis, není možná.

Je třeba také podotknout, že autorka při svém bádání shromáždila mnohem více materiálu týkajícího se dalších rukopisů, který však není v této práci zahrnut a bude předmětem jejího následného doktorského studia. **Předložená práce podle mého názoru splňuje všechny požadavky na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení známkou výborně.**

Svým rozsahem tato práce dalece přesahuje požadavky kladené na diplomovou práci a také prokazuje patřičnou vědeckou úroveň, pročež **doporučuji, aby byla uznána současně i za práci rigorózní.**

V Praze, 04. 09. 2024

Mgr. Karel Jirásek, Ph.D.